

Fővárosi Ítéltábla

4.Pf.20.579/2021/3.

A Fővárosi Ítéltábla a Fekete és Társai Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: felperesi jogi képviselő ügyvéd) által képviselt felperes (felperes címe.) felperesnek – a alperesi jogi képviselő neve ügyvéd (cím2) által képviselt alperes (alperes címe) alperes ellen tagdíj megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2021. április 25. napján meghozott 37.P.20.522/2021/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 40.000 (negyvenezer) forint + áfa mértékű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes a keresetében 630.000 forint és 2021. január 1-től számított Ptk. 6:48. § (1) bekezdés szerinti késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a 2020. évi tagdíj tartozás megfizetése címén.

[2] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta a tagdíj fizetési kötelezettségének fennállását, mivel állítása szerint 2019. december 31. napjával a tagsági viszonya megszűnt.

[3] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 630.000 forintot és ezen összeg után 2021. január 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, valamint 145.750 forint perköltséget.

Az ítélet indokolása értelmében az alperes 1984. május 12. napjától tagja a felperesi egyesületnek, tagdíjfizetési kötelezettségének 2019. december 31. napjáig eleget tett. Az alperes igazgatósága 2019. december 4-én hozott határozatot a felperesi szövetségből való kilépésről, ennek alapján 2019. december 13. napján kelt írásbeli nyilatkozattal bejelentette a felperesnek a tagsági viszonya 2019. december 31. napjával történő megszüntetését. A felperes ezt követően többször felszólította az alperest a 2020. évi tagdíj megfizetésére, amelynek az alperes nem tett eleget arra hivatkozással, hogy tagsági viszonya 2019. december 31. napján megszűnt. Az elsőfokú bíróság felhívta a 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) 3. § (1) bekezdését, a Ptk. 3:63. § (1) bekezdését, 3:64. §-át, 3:68. § (1) és (2) bekezdését, 3:66. § (1) bekezdését, 3:4. § (1)-(3) bekezdéseit, továbbá a felperes alapszabályának III. fejezet 2/c. és 3/a. pontját, valamint az alperes alapszabálya V/A. fejezet 13. pontját. Rámutatott arra, hogy a diszpozitivitás elvének elsődlegessége érvényesül a felperes működésének Ptk-beli szabályozásában. Felhívta a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2014. május 21-23. Országos Tanácsának 1. számú állásfoglalásában a Ptk. 3:4. § (2) bekezdése, illetőleg (3) bekezdés b) pont alkalmazása körében kifejtetteket. Álláspontja szerint a tag kilépésének alapszabályban rögzített feltételei nem sértik a tagok kisebbségének törvényben biztosított jogait és az alapszabály III. fejezet 3/a. pontjának rendelkezései nem ütköznek a Ptk. rendelkezéseibe, a Ptk. 3:68. § (2) bekezdésébe, az attól való eltérés lehetőségre is tekintettel. Ezért az alapszabály tagság megszüntetési rendelkezéseit tekintette irányadónak az elsőfokú bíróság. Hangsúlyozta, hogy a tagok számára az alapszabály ismert volt, így az abban foglaltak szerint volt lehetőségük a kilépési nyilatkozatuk előterjesztésére. A kilépéshez szükséges közgyűlési határozat körében rámutatott az elsőfokú bíróság az alperesre is irányadó, a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény (Lsztv.) 15. § (1) bekezdés i) pontjában foglaltakra, mellyel azonos rendelkezést tartalmaz az alperes alapszabályának V/A. 13. pontja. Miután a kilépésről az alperes elnöksége döntött 2019. évben, az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes e magatartásával nem csak a felperesi alapszabály III. fejezet 3/a. pontjában foglalt kilépéshez szükséges feltételeket nem teljesítette, de megszegte saját alapszabályát, valamint az Lsztv. 15. § (1) bekezdés i) pontjában írtakat is. Megjegyezte, hogy az alperesnek 2019. decemberében és azt megelőzően is lehetősége lett volna a közgyűlés összehívására és a felperesi tagság megszüntetéséről való döntésre, mivel a vészhelyzetet Magyarországon 2020. március 11-én hirdették ki. Rámutatott arra is az elsőfokú bíróság, hogy az Lsztv. 1. § (2) bekezdése rögzíti az Lsztv. és a Ptk. egymáshoz való viszonyát. Mindezek kifejtése mellett megállapította, hogy az alperes 2019. december 13. napján a felperesnek küldött kilépési nyilatkozata nem felelt meg a felperes alapszabálya III. fejezet 3/a. pontjában foglaltaknak, mert nem közgyűlési határozaton alapul és nem fél évvel korábban jelentette be, ezért az nem volt alkalmas a tagság 2019. december 31. napján történő megszüntetésére. Ebből következően az alperesnek a tagsága a felperesnél 2020. évben fennállt, ami miatt a tagdíj fizetési kötelezettsége is fennállt, amelynek nem vitatottan nem tett eleget. Utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy az alperes 2020. júniusi küldöttgyűlési határozata sem volt alkalmas a tagsági viszony 2020. december 31. előtti megszüntetésére. Mindezek alapján kötelezte az alperest a 2020. évi tagdíj fizetési kötelezettség teljesítésére, a tagdíj és a kamatok megfizetésére. A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

[4] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, az ítélet megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását kérte annak kimondásával, hogy a felperesi érdekképviseleti egyesületben 2020. január 1-jétől már nem áll fenn a tagsági viszonya, és költségjegyzék előterjesztésével marasztalni kérte az alperest az okozott perköltségekben. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás

lefolytatására utasítását kérte arra tekintettel, hogy az elsőfokú ítélet, bár a Civilisztikai Kollégiumvezetők (CKOT) 2014. május 21-23. Országos Tanácskozásának állásfoglalásán alapul, azonban annak tényleges tartalma alapján nem lett volna meghozható a döntés. Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül alkalmazta a Ptk. 3:68. §-át, 3:3. §-át és 3:4. §-át, és mindezzel összefüggésben az Lsztv. 1. § (2) bekezdését, így anyagi jogszabálysértéssel hozta meg az ítéletét; téves jogértelmezés alapján helytelen jogkövetkeztetésre jutott. Továbbra is állította, hogy tagsági viszonya a felperesnél 2020. évben már nem állt fenn, az 2019. december 31. napjával megszűnt. Részletesen ismertette a közte és a felperes között évek alatt kialakult helyzetet, amely arra a döntésre vezette, hogy megszünteti felperesnél a tagságát. Hangsúlyozta, hogy 2020. év során közgyűlési határozattal megerősítette az igazgatósági határozatot. Kifejtette, hogy egy önkéntesség alapján szerveződő rendszerbe való belépés és csatlakozás is egyéni és egyoldalú döntés kell legyen, nem lehet kényszerrel fenntartott kötelezvényként szinte „megzsarolni” azt, aki ki akar lépni és el akar hagyni egy szervezetet. A felperes alapszabályi rendelkezését aggályosnak, jogszerűtlennek tartotta. A kilépésről szóló döntését megalapozottnak, időben közöltnak és szakmailag indokoltnak tartotta. A Ptk. 3:68. § (2) bekezdése körében a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott tagi kisebbségi jogokat sértőnek tartotta a felperesi alapszabály hivatkozott rendelkezését. Jogi álláspontja szerint a Ptk. 3:68. § (2) bekezdése kógens rendelkezés, amelynek alapján a felperes képviselőjéhez intézett írásbeli nyilatkozattal bármikor és indoklás nélkül felmondható volt a tagsági viszonya. A 2019. december 13-i nyilatkozattal ennek megfelelően járt el, figyelemmel a 2016. évi közgyűlési döntéssel eszközölt Alapszabály módosításra is. A legalább félévvel a kilépési időpontot megelőző kilépési kérelem benyújtási kötelezettség alapvetően ellentmond a törvény által biztosított azonnaliság követelményének, ezért jogszabálysértő. Az pedig, hogy a kilépést tárgyaló ülésre meg kell hívni a felperes képviselőjét, ellentétes a Ptk. által biztosított indoklás nélküliség követelményével. Az ítéletet azért is hibásnak tartotta, mert, hogy a közgyűlése már 2016-ban döntött a felperesi rendszerből való kilépésről és a LOSZ-ba való belépésről, amit alapszabályában rögzített. Részletesen hivatkozott a CKOT 2014.05.21. 1. számú állásfoglalásában írtakra. A Ptk. 3:68. § (2) bekezdése, valamint 3:4. § (2) bekezdés nyelvtani, tartalmi, logikai és rendszertani értelmezése alapján véleménye szerint csak az következhet, hogy olyan rendelkezés, mely gátolja a tagokat egy egyesületből való azonnali és indoklás nélküli kilépésben, sérti annak a tagnak (mely egyben az egyesületben mindenképpen kisebbség) azon lényegesnek mondható jogát, hogy a tagsági viszonyát az egyesületben szabadon megszüntethesse. Nyilvánvalónak tartotta, hogy a kilépési szabályok megnehezítése a tagok számára érdeksértő és azon kisebbség számára az, akik esetleg megfontolják kilépésüket. Tényként hivatkozott arra, hogy 2020. évben felperes semmilyen szolgáltatást nem nyújtott. Kifejtette azt is, hogy miután a felperes az alapszabályát 2017. májusában módosította, azt a Ptk. szabályaihoz kellett volna igazítania, amelyet nem tett meg. Ugyanakkor fenntartotta azon álláspontját, hogy a felperesi alapszabályi rendelkezések sértik a Ptk. 3:68. § (2) bekezdésének kógens szabályait, ezért azokra jogot alapítani, kötelezettségeket levezetni nem lehet a Ptk. 3:4. § (3) bekezdésére tekintettel. A Ptk. kógens szabályára tekintettel pedig nem érvényesülhet az Lsztv. 1. § (2) bekezdése, mert a bármikori és indoklás nélküli kilépéssel kapcsolatos rendelkezést nem fogalmaz meg. Az Lsztv. alperesre történő alkalmazhatóságát nem vitatta, azonban továbbra is fenntartotta, hogy párhuzamosan alkalmazandók a Ptk. jogi személy fejezetének rendelkezései, valamint az egyesületre vonatkozó szabályozás közül azok, amelyeknek az üdülés, lakásszövetkezetek státusza megfelel. Ezeket kógens rendelkezésként kell figyelembe venni a Ptk. 3:3. § rendelkezései alapján. A Ptk. 3:68. § (2) bekezdése és az Lsztv. 15. § (1) bekezdés i) pontjának összevetéséből kifejtette azt a jogi álláspontját, hogy egy egyesületből való kilépés vonatkozásában a Ptk. rendelkezése az elsődlegesen alkalmazandó.

[5] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet indokai alapján történő helybenhagyására irányult megalapozottsága okán.

[6] A fellebbezés nem alapos.

[7] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg a jogvita elbírálásában irányadó tényállást és megalapozott döntést hozott a felhívott irányadó és alkalmazandó jogszabályok alapján.

[8] A rendelkezésre álló iratok, adatok alapján a jogvita elbíráható volt. Az ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 380–381. §-ban foglalt feltételei nem álltak fenn, ezért a másodfokú bíróság érdemben bírálta el a fellebbezési kérelemhez kötötten az ítélet megalapozottságát.

[9] A jogvita elbírálásakor elsődlegesen abban kellett megállapítást tenni, hogy az alperes tagsági viszonya a felperesnél megszűnt-e és mikor. A felperes szövetség, amelyre a Ptk. egyesületekre vonatkozó szabályok irányadók.

[10] Az ítéltábla elsődlegesen arra mutat rá, hogy a Ptk. 3:4. § rendelkezéseiből is következően a felperes az önkormányzatiság elve alapján nagyfokú autonómiával rendelkező szervezet, amire figyelemmel a törvényi keretek között maga határozhatta meg a szervezetét, a működésének szabályait. A Ptk. 3:4. § (2) bekezdése a törvényi rendelkezésektől való eltérés lehetőségét fogalmazza meg, a (3) bekezdés szerinti kivételekkel. Így a felperes e törvényi keretek között maga szabályozhatta a tagsági viszony megszűnésének eseteit, eljárási rendjét.

[11] A Ptk. 3:68. § meghatározza az egyesületi tagsági viszony megszűnésének eseteit, melytől való eltérés nem tiltott, hiszen e tekintetben a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés a) pontja szerinti kifejezett törvényi tiltó rendelkezés nincs. A Ptk. 3:68. § (1) és (2) bekezdés rendelkezései nem kógens rendelkezések. A tagsági viszony megszűnésének esetei, a tagsági viszony megszűnésének eljárási szabályai valamennyi tagra érvényesülő szabályok. A tagsági viszony megszüntetésének szabályai nem értelmezhetők akként, hogy csak a kilépő tagokra, így a tagok adott (kilépő) kisebbségére vonatkozik. Már csak azért sem, mert általánosságban nem lehet kijelenteni, hogy a kilépő tagok kisebbséget alkotnak-e, hiszen ez kizárólag az adott esetben a kilépő tagoknak az egyesületi taglétszámhoz való aránya alapján ítéltető meg. Ezért értelmezhetetlen a tagok kisebbségének jogai sérelmére történt alperesi hivatkozás. A tagsági viszony megszüntetésének szabályai valamennyi tagot kötik, hiszen valamennyi tagra vonatkozóan rendezi a tagsági viszony megszüntetésének, pl. kilépéssel történő lehetőségét. A

tagsági viszony létesítésével az egyesület tagja elfogadta az alapszabályt, ezáltal azt is, hogy a tagsági viszonyát az egyesület alapszabályában foglaltak szerint szüntetheti meg. A Ptk. 3:65. § (2) bekezdés szerint az egyesület tagjait egyenlő jogok illetik meg és egyenlő kötelezettségek terhelik. Kötelezettségükbe beletartozik az alapszabály rendelkezéseinek betartása. Mindezek alapján a tagsági viszony megszüntetésének alapszabályi rendelkezései nem tekinthetők a kisebbségi jogokat érintő szabályoknak. A CKOT állásfoglalásban írtak alapján sem lehet eltérő következtetésre jutni. Annak ügydöntő jelentősége nem volt, hogy az alperest mi vezette a tagsági viszonya megszüntetésére. Az alperesnek a tagsági viszonya megszüntetését indokolnia nem kellett, sem a Ptk., sem a felperes alapszabálya ilyen követelményt nem fogalmazott meg a tag kilépésével kapcsolatban.

[12] A fentiekből következőn a felperes alapszabálya III.3.a. pontjának rendelkezései voltak irányadók annak megállapításánál, hogy az alperes tagsági viszonya megszűnt-e és mikor a felperesnél. A felperes alapszabálya III.3.a. pontja szerint a Szövetségből a tag közgyűlési, küldöttgyűlési (ig. tanácsi) határozat alapján csak az év utolsó napjával léphet ki. Kilépésre irányuló szándékát legalább hat hónappal korábban írásban köteles bejelenteni a Szövetség Elnökségének. Az érvényes kilépés elengedhetetlen feltétele, hogy az erről határozó közgyűlésre a Szövetség Elnökét 15 nappal korábban írásban meghívják.

Ezen alapszabályi rendelkezés értelmében a kilépésnek több együttes feltétele van: a kilépésre az év utolsó napjával van lehetőség, a kilépésre irányuló szándékot legalább hat hónappal korábban, írásban a felperes Elnökségéhez kell bejelenteni. A felperesi alapszabály szerint többféle, így igazgató tanácsi határozaton is alapulhat a kilépési szándék.

Ezen együttes feltételekből következően amennyiben egy feltétel nem teljesül, a tagsági viszony kilépéssel történő megszüntetése nem állapítható meg.

A tagnak azonban a rá vonatkozó szabályok szerint kell határoznia a kilépésről. Az alperesre irányadók voltak az Lsztv. rendelkezései is. Az Lsztv. 15. § (1) bekezdés i) pontja szerint az alperes közgyűlésének a hatáskörbe tartozik a döntés a lakásszövetkezeti érdek-képviselői szövetségből történő kilépésről. Az alperes alapszabálya szerint is a közgyűlés volt jogosult dönteni a felperesi szövetségből való kilépésről.

A felperes azzal, hogy feltételül szabta a közgyűlésre az elnök meghívását, az alperes autonómiáját érintő rendelkezést tett. Ez azonban nem érinti a kilépés egyéb feltételeinek érvényesülését a felperes és tagja közötti viszonyban a tagság megszüntetése tekintetében.

[13] Az nem volt vitás, hogy az alperes 2019. december 13. kelt levélben közölte a felperessel, hogy 2019. december 31. napjával megszünteti tagságát. Az alperes – az alapszabály szerint – 2019. év utolsó napjával kívánta megszüntetni tagságát. Azonban azáltal, hogy a kilépési szándékát a 2019. december 13-án kelt levelével jelentette be a felperesnek, nem valósult meg, a hat hónappal korábbi kilépésre irányuló szándék bejelentési kötelezettség, mint a tagság kilépéssel történő megszüntetésének további alapszabályban rögzített feltétele. Az együttes feltételek egyikének elmaradása folytán, a további feltételek vizsgálata szükségtelen volt és e feltétel teljesülésének hiányában az alperes kilépésének alapszabályszerűsége már nem volt megállapítható. Ezáltal az alperes tagsága a felperesnél nem szűnt meg 2019. december 31. napjával.

[14] A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes tagsága a felperesnél 2020. évben fennállt és így 2020. évre tagdíj fizetési kötelezettség terhelte. Miután nem vitatottan az alperes 2020. évi tagdíj fizetési kötelezettségének nem tett eleget és a tagdíj összege sem volt vitás, az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül marasztalta az alperest a 2020. évi tagdíj és kamatai megfizetésére.

[15] Az ítéltábla ezért a Pp. 383. § (2) bekezdés értelmében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[16] Az alperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért az ítéltábla a másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján a Pp. 82. § (2) bekezdésre is figyelemmel határozott, melyben a felperest képviselő ügyvéd díját számolta el a 32/2003.(VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (5), (6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés szerint a kifejtett ügyvédi tevékenység alapulvételével.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Merőtey Anikó s.k.
Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár
bíró